

Perustamisvuoden kasvinsuojelu

Nurmi voidaan perustaa suojaviljaan tai suoraan nurmelle. Nurmien siemenseos määrittelee mitä valmisteita voidaan käyttää kemiallisessa torjunnassa. Apilaa tai sinimailasta sisältävissä nurmissa voidaan käyttää rajallisesti eri kasvinsuojeluaineita.

Kasvinsuojeluaineen valintaan vaikuttaa se, minkälaisia rikkoja lohkolla on havaittavissa. Toimenpide suoritetaan heinän ollessa 3–4 lehtiasteella. Tällöin rikat ovat pieniä, jolloin torjunnasta saadaan paras teho ja heinä on sellaisessa vaiheessa, ettei se vioitu. Suoraan nurmelle perustetut lohkot voidaan myös puhdistusniittää tarvittaessa ennen kuin rikat ehtivät tehdä siemeniä.

Satovuoden nurmien rikkatorjunta

Satovuosina nurmien kunto tarkastellaan varhain keväällä ja tarvittaessa täydennys kylvetään. Tiheät nurmikasvustot itsessään jo estävät rikkakasvien kasvua ja leviämistä. Rikat nurmessa aiheuttavat laatu- ja satotappioita. Lisäksi ne vievät nurmelta tärkeitä kasvuun ja laatuun vaikuttavia ravinteita. Jotkut rikkakasvit ovat haitallisia eläimen terveydelle sekä maidon laadulle.

Laitumella ja niittonurmissa myrkyllisiä ja haitallisia kasvilajeja						
Merkkien selitykset: x = myrkyllinen, (x) = myrkyllisyys epävarma, - ei tiedetä haitalliseksi.						
Kasvilaji	Myrkyllisyys	Virheitä maitoon	Ihon tai limakalvojen vioituksia	Maittamaton laitumessa	Maittamaton heinässä	Heikko rehuarvo
Hierakat	(x)	-	-	(x)	x	-
Juolavehnä	-	-	-	-	-	(x)
Kanankaalit	x	x	-	-	-	-
Peltokorte	(x)	x	-	x	-	x
Suokorte	x	x	-	x	x	-
Lampaannata	-	-	-	(x)	-	x
Niittyleinikki	x	x	x	x	-	x
Leskenlehti	(x)	-	-	x	-	x
Linnunkaali	-	-	-	-	-	x
Myrkkypeiso	x	-	-	-	-	-
Nokkonen	-	-	x	x	-	-
Nurmilauha	-	-	x	x	x	(x)
Röllit	-	-	-	(x)	-	(x)
Saunakukka	-	x	-	x	x	-
Taskuruoho	x	x	-	x	-	-
Valvatit	x	-	-	x	-	-

Kuva 1 Nurmirehujen tuotanto ja käyttö

Nurmitilan kasvinsuojelu

Olosuhteiden vaikutus rikkakasvien esiintymiseen

Nurmen rikkalajistosta voidaan päätellä, millaisissa kasvuoloissa nurmi kasvaa. Suluissa ovat sellaiset rikkakasvit, jotka vaivaavat yleensä vain ensimmäisen vuoden nurmia.

Olosuhteet	Indikaattorilajit	
Heikosti toimiva ojitus, maan rakenne tiivis	Kortteet Leskenlehti Nurmilauha Polvipuntarpää	Rönsyleinikki Suo-ohdake (Ukontatar)
Matala pH tai huono ravinnetila	Heinätähtimö Kortteet Lampaannata Keto-orvokki (Peltohatikka)	Peltovillakko Röllit Suolaheinät (Ukontatar)
Korkea ravinteikkaus ja maassa runsaasti typpeä	Lutukka Nokkonen	Pihatähtimö Voikukka
Korkea eläinpaine laitumella (syöttö liian matalaan tai liian usein)	Kylänurmikka Piharatamo Pihatatar	
Alhainen eläinpaine, liian vähän puhdistusniittoja	Hierakat Nokkonen Nurmilauha	Pelto-ohdake Voikukka

Kuva 2 Nurmirehujen tuotanto ja käyttö

Voikukka ja peltokanankaali ovat yleisimmät satonurmiin leviävät rikat. Ne voidaan torjua kemiallisesti toukokuussa ”äitienpäivän aikoihin” monilla eri kaupallisilla valmisteilla. Voikukan nuppu on tällöin ruusukkeen keskellä eikä kukkavartta ole vielä kasvanut. Peltokanankaali torjutaan ruusukeasteella toukokuun alussa ennen kukintaa. Parhaan torjunta tuloksen saamiseksi on tärkeä olla ajoissa liikkeellä.

Rikkatorjunta kemiallisesti voidaan tehdä myös ensimmäisen niiton jälkeen. Riippuen niiton jälkeisestä kasvuun lähdöstä se tehdään noin viikon kuluttua niitosta. Voikukat ovat tällöin lähteneet uudelleen kasvuun. Ajallisesti on mahdollista valmisteesta riippuen tehdä kemiallinen torjunta myös viimeisen niiton jälkeen. Torjuntaan käytettävillä valmisteilla on varoaikoja, jotka tulee huomioida käytön yhteydessä.

Syksyllä voidaan nurmilohkoja puhdistusniittää tarpeen mukaan. Tiheet niitot vähentävät rikkojen elinvoimaa.

Oikea
ruiskutusajankohta

Nurmen lopetus

Lopetus mekaanisesti

Nurmilla, joilla rikkapaine on pieni, voidaan lopetus tehdä kyntämällä. Jos juolavehneä torjutaan mekaanisesti siihen soveltuvalla laitteella, toimenpide toistetaan kahden viikon välein useamman kerran kasvukaudessa. Tällöin juolavehneen juuret nostetaan pintaan kuivumaan.

Lopetus kemiallisesti

Lopetus tehdään kemiallisesti nurmen ollessa hyvässä kasvussa. Kauppavalmisteissa on eroavaisuuksia tehoaineen määrässä. Kauppavalmisteen annostelu määräytyy rikkakasvien lajiston mukaan. Kestorikat, kuten voikukka, vaativat maximi annoksia hyvä torjunta tehon saavuttamiseksi. Juolavehneen torjuntaan riittää alin valmisteiden suositus annos. Lopetusta ei suositella tehtäväksi kovin myöhään syksyllä, koska teho torjuttaviin rikkoihin jää heikoksi alhaisissa lämpötiloissa. Valon määrän vähentyessä yhteyttäminen ja kasvin elintoiminnot hidastuu. Seurauksena tehoaineen vaikutus heikkenee.

Lähteet ja lisätietoja

Nurmirehujen tuotanto ja käyttö/ Tietoa tuottamaan 132

Peltokasvien kasvinsuojelu 2024 / ProAgria

<https://www.kemidigi.fi/kasvinsuojeluainerekisteri>